บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก ซึ่งมีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นสำคัญดังนี้

1. การมีวินัยในตนเอง
   1.1 ความหมายของการมีวินัยในตนเอง
   1.2 ความสำคัญและคุณค่าของการมีวินัยในตนเอง
   1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเอง
   1.4 การส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง
   1.5 คุณลักษณะของการมีวินัยในตนเอง
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
   4.1 งานวิจัยในประเทศ
   4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

การมีวินัยในตนเอง

วินัยในตนเองเป็นความสามารถของบุคคลในการใช้ความคิดที่ได้จากการเรียนรู้ ควบคุมตนเองให้ประพฤติตนได้อย่างเหมาะสมเป็นการกระทำโดยสมัครใจไม่มีการบังคับเกิดจากการตระหนักในคุณค่าของการปฏิบัติ ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเองดังรายละเอียด ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ความหมายของการมีวินัยในตนเอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2532, หน้า 759) ให้ความหมายว่า หมายถึง การที่บุคคลสามารถบังคับควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา ใจ ให้ประพฤติปฏิบัติได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เวลา และเป็นไปตามเงื่อนไข กฎเกณฑ์ กติกา หรือข้อตกลงที่สังคมกำหนดไว้ด้วยความเต็มใจ และจริงใจโดยไม่มีการลงโทษหรือควบคุม

แรมสมร อยู่สถาพร(2535, หน้า 47) กล่าวว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม ตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมหรือการบังคับให้ตนเองทำในสิ่งที่ควรทำด้วยตนเองโดยไม่ต้องอาศัยการบังคับหรือแรงจูงใจจากภายนอก

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

วนิดา เสวกดรุณทร(2537, หน้า 72) ให้ความหมายไว้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง การบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคลโดยอำนาจภายในบุคคลนั้นเอง อันเป็นอำนาจซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ หรือยอมรับในคุณค่าอย่างใดอย่างหนึ่ง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2537, หน้า 10) กล่าวว่า วินัยในตนเองเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกด้วยการตัดสินใจ และเลือกทำตามข้อตกลงโดยสมัครใจ เพื่อแก้ปัญหาของตนและส่วนรวม เพื่อประโยชน์ในการอยู่ร่วมกัน

ภรณี คุรุรัตนะ (2537, หน้า 8) ให้ความหมายวินัยในตนเองว่าเป็นความสามารถในการใช้ความคิด ความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้ เพื่อควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 , หน้า 60) ให้ความหมายวินัยว่า หมายถึง การกระทำที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเองให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องอย่างมีเหตุผล

สรุปได้ว่า การมีวินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ แต่ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนในอนาคต และจะต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญแก่ตนและผู้อื่นโดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและไม่ขัดกับสิทธิของผู้อื่น

ความสำคัญและคุณค่าของการมีวินัยในตนเอง วินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะที่สำคัญทางบุคลิกภาพของเด็ก ทั้งนี้ผู้ที่มีวินัยในตนเองจะเป็นผู้รู้จักกาลเทศะ และเอาใจใส่ต่อสังคม เป็นผู้มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม และเมื่อใดก็ตามที่เด็กได้พัฒนาลักษณะดังกล่าวแล้ว เด็กก็จะแสดงพฤติกรรมในลักษณะที่สังคม ยอมรับทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้ใหญ่ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532, หน้า 759) และวินัยใน ตนเองเป็นหัวใจของการแสดงออกซึ่งคุณธรรม เนื่องจากสามารถควบคุมตนเองได้ สามารถทำความดีด้วยตนเอง และมีความกังวลเมื่อกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งจะช่วยยับยั้งและป้องกันไม่ให้บุคคลกระทำความผิด (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2523, หน้า 3) นอกจากนี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2537, หน้า 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยในตนเองว่าเป็นพื้นฐานของความรับผิดชอบ การเคารพสิทธิของผู้อื่น การเอื้อเฟื้อแบ่งปัน การรอคอย การแก้ปัญหาส่วนรวม สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องโดยใช้หลักการของเหตุผล โดยไม่ต้องให้ผู้ใดมาควบคุมบังคับ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่เอื้อต่อความสำเร็จของบุคคลและส่วนรวมจึงควรส่งเสริมวินัยในตนเอง ซึ่งจะช่วยให้มีความสามารถ ดังต่อไปนี้

1. ด้านสติปัญญา ช่วยให้รู้จักคิดใช้เหตุผล ตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2. ด้านสังคม อารมณ์และจิตใจ ช่วยให้กล้าคิดกล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบ เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อ รู้จักการแบ่งปัน รู้จักการรอคอย

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

สรุปได้ว่า ความสำคัญและคุณค่าของการมีวินัยในตนเองนั้นจะทำให้ผู้ที่มีวินัยในตนเองแสดงพฤติกรรมออกในลักษณะที่สังคมยอมรับทั้งต่อหน้าและลับหลัง นอกจากนี้การส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง จะช่วยทำให้มีความสามารถในด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ และจิตใจ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเอง ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523, หน้า 5-7) กล่าวว่า ลักษณะวินัยในตนเองมีความสำคัญต่อการแสดงออกทางจริยธรรมและคุณธรรมของบุคคลมาก อาจจะสำคัญกว่าลักษณะทางความรู้ดีชั่ว และความสามารถกระทำดี กระทำชั่วด้วย ฉะนั้น การให้ความสนใจเกี่ยวกับกำเนิดและความเจริญเติบโตของจิต ลักษณะของการมีวินัยในตนเองจึงเป็นสิ่งจำเป็น ในเรื่องนี้นักจิตวิทยาพัฒนาการได้ให้ความสนใจมานานแล้ว และมีความเห็นว่าการมีวินัยในตนเองหรือความสามารถควบคุมตนเองอย่างถูกต้องเป็นหลักชัยของการพัฒนาการทางจิตของบุคคล นั่นคือ การมีวินัยในตนเองเป็นลักษณะสำคัญของ ผู้ที่บรรลุวุฒิภาวะทางจิต ฉะนั้น การมีวินัยในตนเองจึงสามารถจะใช้เป็นเครื่องมือวัดระดับพัฒนาการทางจิตของบุคคลได้ด้วย ทฤษฎีที่สำคัญเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของการมีวินัยในตนเองคือ ทฤษฎีเมาเรอร์ (Mowrer) ว่าด้วยจุดกำเนิดของการควบคุมตนเอง การเกิดวินัยในตนเองในบุคคลแต่ละคนนั้น นักทฤษฎีจิตวิทยาเชื่อว่าจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมา จุดเริ่มต้นคือความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับมารดา หรือผู้เลี้ยงดู อันจะเป็นทางนำไปสู่ความสามารถในการให้รางวัลตนเองหรือความสามารถควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น เมาเรอร์ ได้อธิบายว่า ทารกและเด็กจะเรียนรู้จากผู้ที่เลี้ยงดูตน โดยการเรียนรู้จะเกิดในสภาพอันเหมาะสมเท่านั้น การเรียนรู้ของทารกและเด็กนี้จะเกิดขึ้นหลายระดับและขั้นตอนดังต่อไปนี้ จุดเริ่มต้นอยู่ที่การที่ทารกได้รับการบำบัดความต้องการ เช่น หิวก็ได้ดื่มนม ร้อนก็ได้อาบน้ำ ยุงกัดก็มีผ้ามาปิดให้ เมื่อทารกได้รับการบำบัดความต้องการก็จะรู้สึกสบายใจและมีความสุข ความรู้สึกนี้ของทารกจะรุนแรงมากและติดตรึงอยู่ในสำนึกของทารกไปจนเติบโตขึ้น ขั้นต่อมาคือในขณะที่ทารกได้รับการบำบัดความต้องการจนรู้สึกพอใจและมีความสุขนั้น สิ่งที่เกิดควบคู่กับเหตุการณ์นี้อยู่เสมอทุกครั้ง คือ การปรากฏตัวของมารดา หรือ ผู้เลี้ยงดูในขณะที่มาปรนนิบัติเด็ก เมื่อการบำบัดความต้องการกับมารดาควบคู่กันเสมอในการรับรู้ของเด็ก ขั้นต่อมาคือความสุข ความพอใจที่เกิดจากการได้รับการบำบัดความต้องการต่าง ๆ จะถ่ายทอดมายังมารดาทำให้การปรากฏตัวของมารดาก่อให้เกิดความสุขความพอใจแก่เด็กได้ เมาเรอร์เชื่อว่าการรักและพอใจมารดานั้นจะต้องเกิดด้วยการเรียนรู้เช่นนี้ โดยที่ความสุขความพอใจที่ได้รับการบำบัดต้องมาก่อนถ้าไม่เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นในเด็ก เช่น เมื่อหิวไม่ได้กินหรือเมื่อกินไม่หิว เด็กจะไม่เกิดความพอใจ เด็กก็จะไม่มีรากฐานในการที่จะเรียนรู้ที่จะรักและพอใจมารดาของตน เมื่อการเรียนรู้ขั้นแรกเกิดขึ้นแล้วก็จะเป็นรากฐานของการเรียนรู้ขั้นที่สองต่อไป กล่าวคือ มารดาย่อมมาควบคู่กับคำ อบรมสั่งสอนเด็กหรือมารดาพูดหรือการกระทำต่างๆ อยู่เสมอในภายหลัง

การเลียนแบบมารดาทาง คำพูด การกระทำหรือการทำตามที่มารดาสั่งสอน ทำให้เด็กเกิดความสุข ความพอใจได้เอง ความสุขความพอใจที่เกิดขึ้นมีลักษณะเป็นการให้รางวัลและชมเชยตนเอง โดยบุคคลไม่ต้องหวังผลจากภายนอก แต่อาจสังเกตได้ว่า เด็กจะเลียบแบบผู้เลี้ยงดูตนทั้งที่ดีและไม่ดีเท่าๆกัน ตราบเท่าที่ลักษณะนั้นเป็นลักษณะของผู้ที่ตนรักตนพอใจ ตัวอย่างที่ไม่ดี เช่น ถ้าเด็กเห็นมารดาสูบบุหรี่เสมอ เมื่อเด็กสูบบุหรี่บ้างก็จะรู้สึกมีความสุข ความพอใจ เพราะเป็นลักษณะของผู้ที่ตนรักตนพอใจมาก่อน ความสามารถในการให้รางวัลตนเองนี้ เมาเรอร์เชื่อว่าเป็นลักษณะที่แสดงถึงการบรรลุนิติภาวะทางจิตของบุคคล โดยจะปรากฏในเด็กที่อายุประมาณ 8-10 ขวบ และพัฒนาต่อไปจนสมบูรณ์เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ฉะนั้น ผู้ที่บรรลุนิติภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์จึงเป็นผู้ที่สามารถที่จะควบคุมตนให้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การโต้ตอบ เมื่อเกิดความคับข้องใจ เมื่อเกิดความกลัว การมีความรัก และการมีอารมณ์ขัน การเกิดวินัยในตนเองเป็นเพียงจุดเริ่มต้นในบุคคล ซึ่งจะต้องอาศัยการฝึกอบรมเพิ่มเติมอีกมาก ลักษณะวินัยในตนเองจึงจะพัฒนาเป็นลักษณะที่เด่นชัดและรุนแรงจนกลายเป็นสาเหตุของพฤติกรรมบุคคลได้อย่างสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า การมีวินัยในตนเองมีความสำคัญต่อการแสดงออกทางจริยธรรมและคุณธรรมของบุคคลเป็นการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ซึ่งการมีวินัยในตนเองจะพัฒนาได้นั้นต้องอาศัยการฝึกอบรมเพิ่มเติม

การส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง การสอนให้นักเรียนเกิดวินัยในตนเองนั้น เป็นเรื่องที่อาศัยเวลาและความมั่นใจ นอกจากจะสอนโดยการให้ความรู้ความเข้าใจและการให้ลงมือปฏิบัติแล้ว สิ่งที่สำคัญที่สุดอีกอย่างหนึ่งของการสอนคือ การปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนเลียนแบบไปใช้ (ช.ชนบท, 2530, หน้า 50) การฝึกวินัยให้กับเด็กเล็กควรทำด้วยความรู้สึกของการสร้างแนวทาง ปรับให้เด็กไปในทิศทางที่ถูกต้องไม่ใช่การลงโทษ การสร้างวินัยในช่วงนี้จะเป็นรากฐานของการทำตามระเบียบที่ตามมา การสร้างวินัยจะต้องค่อยเป็นค่อยไป ค่อย ๆ ซึมซาบจนกลายเป็นพฤติกรรมในที่สุด และการเล่นเป็นสื่อหนึ่งที่จะทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคมของเขา การฝึกวินัยเด็กนั้น การให้คำอธิบายและเหตุผลเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องบอกให้เด็กรู้เสมอ เพราะการสร้างวินัยไม่ใช่เป็นเรื่องที่เกิดโดยตามธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่มนุษย์เป็นผู้บัญญัติขึ้นเพื่อให้อยู่ร่วมกันในสังคม และเมื่อเด็กทำสิ่งที่ดีหรือมีพฤติกรรมที่ดีหรือมีพฤติกรรมที่เราต้องการต้องชมเชย ให้กำลังใจจะช่วยให้เด็กทำพฤติกรรมนั้นบ่อยขึ้น (พูมบุญ, นามแฝง, 2538, หน้า 42-44)

การส่งเสริมการมีวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวเด็กเปรียบเสมือนการเตรียมให้เด็กเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต (Etzioni, 1982, pp. 184-189) มีพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นที่ยอมรับของสังคม ความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ ตลอดจนประพฤติปฏิบัติตามบรรทัดฐานสังคม การส่งเสริมการมีวินัยในตนเองให้บังเกิดขึ้นกับนักเรียนนั้น จึงควรมีหลักดังนี้ สร้างสัญลักษณ์และคำขวัญ

สนับสนุนความเป็นผู้นำเพื่อสร้างคุณค่าทางบวกให้แก่โรงเรียน ต้องทำให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของและเกิดความรับผิดชอบร่วมกัน เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งกฎเกณฑ์และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สร้างกฎเกณฑ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการให้ชัดเจน (Wayson & Lasley, 1984, pp. 419)

ชม ภูมิภาค (2525, หน้า 136) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมการมีวินัยในตนเองนั้น ต้องมีการอบรมสั่งสอนในทุกโอกาสให้นักเรียนวางระเบียบวินัยด้วยตนเอง ให้นักเรียนเข้าใจวิธีการของประชาธิปไตย และต้องสร้างวินัยให้กับเด็กตั้งแต่แรกก้าวเข้ามาในโรงเรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2537, หน้า 12) ได้แนะแนวทางในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศที่มีการผ่อนคลาย
2. ให้โอกาสเด็กริเริ่มทำกิจกรรมอย่างอิสระ
3. สนับสนุนให้เด็กมีโอกาสคิดและตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
4. เปิดโอกาสให้เด็กช่วยกันสร้างข้อตกลง
5. แสดงความชื่นชมเมื่อเด็กปฏิบัติตามข้อตกลง ให้กำลังใจ และช่วยเหลือเด็กที่ยังไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลง
6. ทบทวนสิ่งที่เด็กได้กระทำ โดยการถามหรือชมเชย

เชเวียคอฟ และฟริทซ์ (Sheviakov & Fritz, 1955, p. 320 อ้างอิงจาก เตือนใจ ยอดนิล, 2530, หน้า 44) ได้ศึกษาประเภทของวินัยที่ควรปลูกฝังให้เด็กว่าควรเน้นวินัยในตนเองมากกว่าที่จะเป็นวินัยที่ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งการชื่นชอบ ความรักอุดมคติ หรือยึดมั่นในจุดมุ่งหมายที่ตนสร้างขึ้น การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การให้ความรู้ขั้นสูง การอบรมทางศาสนา การให้แสดงบทบาทสมมุติ การใช้กลุ่มเพื่อนให้เกิดความคล้อยตาม การให้เลียนแบบจากตัวแบบ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2523, หน้า 33-37) เพราะถ้าเด็กมีวินัยในตนเองแล้วจะก่อให้เกิดผลดีต่อตนเองเนื่องจากวินัยมีคุณค่า ดังนี้ (ชำเลือง วุฒิจันทร์, 2522, หน้า 84-85)

1. วินัยเป็นเครื่องแสดงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. วินัยทำให้ผู้รักษาวินัยเป็นคนดีขึ้น เป็นเครื่องป้องกันความเสื่อมเสีย
3. วินัยเป็นเครื่องวัดความดีของคน ใครจะเป็นคนดีหรือเลว ดีมากหรือน้อยไม่มีอะไรเป็นเครื่องวัดความแม่นยำเท่ากับการสังเกตวินัยของผู้นั้น

สรุปได้ว่า ในการเสริมสร้างวินัยให้กับเยาวชน ควรเป็นวินัยในตนเองและการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองนั้นต้องอยู่บนรากฐานแห่งความชื่นชอบ หรือเต็มใจ มากกว่าวินัยที่มีรากฐาน

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ของ คำสั่ง การบังคับ หรือการลงโทษ และควรที่จะได้ฝึกให้มีขึ้นตั้งแต่วัยทารกเป็นต้นมา ทั้งนี้ การส่งเสริมวินัยในตนเองให้กับเด็กนั้นต้องคำนึงถึงระดับการพัฒนาการทางจิตใจของแต่ละวัยด้วย

คุณลักษณะของการมีวินัยในตนเอง มีผู้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

ดวงใจ เนตรโรจน์ (2527, หน้า 12) ได้สรุปไว้ว่าบุคคลที่มีวินัยในตนเอง ควรประกอบด้วยพฤติกรรมที่สำคัญ คือ ความรู้สึกรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความตั้งใจ ความอดทน ความเป็นผู้นำ และความซื่อสัตย์

โรจนา ศุขะพันธุ์ (2530, หน้า 6-7) สรุปว่าคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ได้แก่ มีความรับผิดชอบ เชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้สึกผิดชอบ ไม่กังวล มีความตั้งใจจริงใจคอมั่นคง มีลักษณะการเป็นผู้นำ มีความซื่อสัตย์จริงใจ มีเหตุผล กล้าคิด กล้าพูด และกล้าทำ มีความเห็นใจผู้อื่น ไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล และมีความอดทน

ช.ชนบท (2530, หน้า 49) กล่าวว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเองจะมีพฤติกรรมที่สังเกตได้ คือ มีความซื่อสัตย์ ทั้งต่อผู้อื่นและต่อตนเอง มีความตรงต่อเวลา ทั้งที่เกี่ยวกับหน้าที่ที่ต้องกระทำ และตรงต่องานส่วนรวม มีความอดทนอดกลั้น ทั้งที่เกี่ยวกับตนเองและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม ทั้งด้านกำลังกาย กำลังทรัพย์ และกำลังสติปัญญา และมีความรับผิดชอบทั้งที่เป็นงานส่วนตัวและงานส่วนรวม ที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบ

กาญจนา มีพลัง (2532, หน้า 9) ได้สรุปพฤติกรรมของผู้ที่มีวินัยในตนเองไว้ว่า ประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความตั้งใจ ความอดทน ความเป็นผู้นำ และความซื่อสัตย์

กัลยา สุวรรณรอด (2537, หน้า 9) กล่าวว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองต้องมีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง อดทน ไม่วิตกกังวล มีความตั้งใจจริง มีเหตุผล ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา และมีความเป็นผู้นำ

ฉันทนา ภาคบงกช (2539, หน้า 10) สรุปพฤติกรรมของผู้ที่มีวินัยในตนเองไว้ว่า ประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ คือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจจริง มีความสามารถในการควบคุมตนเอง มีความเป็นผู้นำ มีเหตุมีผล และเคารพสิทธิของผู้อื่น

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540, หน้า 17-18) วิเคราะห์พฤติกรรมที่บ่งชี้ว่ามีวินัยในตนเองไว้ ได้แก่ การควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา ใจ การยอมรับทั้งผลการกระทำของตนเอง การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การตรงต่อเวลา ความมีเหตุผล การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นตามกฎเกณฑ์ ของสังคม และการเคารพในสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542, หน้า 78) กล่าวว่า การมีวินัยในตนเอง ได้แก่ วาจาดี กิริยาดี มีความรับผิดชอบ และควบคุมตนเองได้

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า มีการกล่าวถึงคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองไว้ทั้งหมด 20 คุณลักษณะ ซึ่งผู้วิจัยได้เรียงลำดับความถี่ของคุณลักษณะการมีวินัยในตนเองจากความถี่มากไปหาน้อยดังต่อไปนี้

อันดับ 1 ความรับผิดชอบ

อันดับ 2 ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นผู้นำ ความซื่อสัตย์ ความตั้งใจ และความอดทน

อันดับ 3 ตรงต่อเวลา มีเหตุผล การควบคุมตนเอง

อันดับ 4 เสียสละเพื่อส่วนรวม ไม่วิตกกังวล เคารพในสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน และความรู้สึกผิดชอบ

อันดับ 5 การยอมรับผลการกระทำของตนเอง การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นวาจาดี กิริยาดี กล้าคิด กล้าพูด และกล้าทำ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล

จากคุณลักษณะของพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองที่กล่าวมาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกการมีวินัยในตนเองโดยพิจารณาจากคุณลักษณะการมีวินัยในตนเองที่มีความถี่มากที่สุด 2 อันดับ รวมคุณลักษณะของการมีวินัยในตนเอง 6 ด้าน ดังนี้

1. ความรับผิดชอบ
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ความเป็นผู้นำ
4. ความซื่อสัตย์
5. ความตั้งใจ
6. ความอดทน

กล่าวโดยสรุป การมีวินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ แต่ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนในอนาคต และจะต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญแก่ตนและผู้อื่น โดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและไม่ขัดกับสิทธิของผู้อื่น ซึ่งคุณลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเองนั้นควรจะต้องประกอบด้วยพฤติกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นผู้นำ ความซื่อสัตย์ การมีความตั้งใจ และความอดทน เป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการยึดถือปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการคัดเลือกนักเรียนเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนย่อมต้องการคนที่มีความเฉลียวฉลาด เพื่อสามารถจะเรียนสำเร็จเป็นอันดับแรกเพราะเด็กฉลาดย่อมทำคะแนนได้ดีกว่าเด็กไม่ฉลาด แม้แต่ประเทศอังกฤษก็ใช้วิธีพิจารณาผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาเพื่อคัดเลือกเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย (วิจิตร ศรีสอ้าน, 2520, หน้า 4) ทั้งนี้เพราะเชื่อว่าคะแนนจากการสอบสามารถวัดความสามารถของบุคคลได้

การคัดเลือกนักเรียนนี้แม้จะพยายามสร้างหลักเกณฑ์อย่างดีแล้วก็ตามแต่ยังปรากฏว่ามีนักเรียนที่ผ่านการสอบคัดเลือกต้องตกซ้ำชั้น หรือไม่สามารถเรียนสำเร็จได้นั้นเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษาอย่างยิ่ง การที่นักเรียนมีผลการเรียนที่ต่างกันมากเช่นนี้ชี้ให้เห็นว่าต้องมีอิทธิพลบางอย่างที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าว ดังที่ จันทนา นนทิกร (2521, หน้า 22) ได้วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของนักเรียนที่มีโอกาสศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคกลาง พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน และสอดคล้องกับ ประเสริฐ ทองประเจียด (2523, หน้า 14) วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน พบว่า ความสัมฤทธิผลในการเรียนนั้นเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างสูงกับสภาพแวดล้อมทางบ้าน เช่น อาชีพของบิดา มารดา

อีกทั้ง วิวัฒน์ อัศวาณิชย์ (2523, หน้า 53-56) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์ สูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับ ธันยา สุคนธ์ (2524, หน้า 34) ซึ่งวิจัยอิทธิพลของเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและอาชีพผู้ปกครองที่มีต่อบุคลิกภาพด้านความต้องการของนักศึกษาวิทยาลัยครูสงขลา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีบุคลิกภาพด้านความเป็นระเบียบวินัยสูงกว่านักศึกษาที่ผลการเรียนต่ำ

นอกจากนี้ สุนารี เตชะโชควิวัฒน์ (2527, หน้า 63) ได้ทำการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน และจากผลการวิจัยของ โรจนา ศุขะพันธุ์ (2530, หน้า 91-92) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร พบว่าทั้งในกลุ่มนักศึกษาชาย นักศึกษาหญิง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 นั้น วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่ม โดยที่กลุ่มนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 และในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางสถานศึกษา องค์ประกอบทางด้านตัวนักเรียนเอง ด้านสติปัญญา เพศ ระดับชั้นเรียน และการมีวินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นส่วนที่แสดงให้เห็นถึงการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ การลงทุนทางการศึกษาหรือความสูญเปล่าทางการศึกษาได้คุ้มค่า

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

เพศ เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการมีวินัยในตนเอง ดังจะเห็นได้จากการศึกษาของ กรุณา กิจขยัน (2517, หน้า 79) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่อ อำนาจภายใน ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี พบว่า นักเรียนหญิงมีวินัยแห่งตนสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ วิวัฒน์ อัศวาณิชย์ (2532, หน้า 56) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย พบว่า เด็กเพศหญิงมีวินัยในตนเองและความซื่อสัตย์สูงกว่าเด็กเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับ โรจนา ศุขะพันธุ์ (2530, หน้า 91) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีวินัยในตนเองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่เพศหญิงมีวินัยในตนเองสูงกว่าเพศชาย

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า เพศเป็นตัวแปรหนึ่งที่ควรจะนำมาศึกษาค้นคว้าเพราะเพศเป็นตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเอง

อาชีพผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครองเป็นตัวแปรอีกตัวแปรหนึ่งที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษาวิจัย การที่นักเรียนมีผู้ปกครองมีอาชีพที่แตกต่างกันย่อมชี้ให้เห็นว่ามีอิทธิพลต่อการมีวินัยในตนเองอย่างไร จะเห็นได้จากการศึกษาวิจัยของ กรุณา กิจขยัน (2517, หน้า 83) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่อ อำนาจภายใน ภายนอกตน คุณธรรมแห่งพลเมืองดี พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกัน มีวินัยแห่งตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิวัฒน์ อัศวาณิชย์ (2523, หน้า 57) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย พบว่า เด็กที่มีผู้ปกครองต่างอาชีพกันมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งการวิจัยของ วรรณ ถาไชย (2545, หน้า 44 - 45) เรื่ององค์ประกอบที่เป็นสาเหตุการทำผิดวินัยของนักเรียน โรงเรียนชลราษฎรอำรุง จังหวัดชลบุรี พบว่า นักเรียนที่ไม่ผิดวินัย ส่วนใหญ่อาชีพของบิดา มารดา ค้าขาย หรือประกอบธุรกิจส่วนตัว นักเรียนที่

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ผิดวินัยส่วนใหญ่อาชีพของบิดารับราชการ และส่วนใหญ่อาชีพของมารดา ค้าขาย หรือประกอบธุรกิจส่วนตัว ส่วนสภาพโดยรวมของนักเรียนที่ไม่ผิดวินัย และผิดวินัย ส่วนใหญ่อาชีพของบิดาและมารดา ค้าขาย หรือประกอบธุรกิจส่วนตัว นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ ธนวัฒน์ พูลทอง (2532, หน้า 51) ซึ่งศึกษาเรื่องการหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดระยอง พบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จึงพอสรุปได้ว่า อาชีพผู้ปกครองเป็นตัวแปรหนึ่งที่ควรจะนำมาทำการวิจัยเพราะอาชีพผู้ปกครองเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเอง จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำตัวแปรนี้มาศึกษาในครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีงานวิจัยที่ใช้เป็นแนวทาง ดังนี้

กรุณา กิจขยัน (2517) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน ภายนอก และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ผลการศึกษา พบว่า คุณธรรมแห่งพลเมืองดีและความเชื่ออำนาจภายในตนมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงในทางบวกกับความ มีวินัยแห่งตนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนหญิงมีวินัยแห่งตนสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกันมีวินัยแห่งตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างและอื่น ๆ อาชีพค้าขาย และอาชีพรับราชการ มีวินัยแห่งตนสูงกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพกสิกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างและอื่น ๆ อาชีพค้าขาย และอาชีพรับราชการ มีวินัยแห่งตนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภัทรา นิคมานนท์ (2517) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการถือศีลห้า ความรู้สึกรับผิดชอบ วินัยในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยศึกษากับนักศึกษาครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2516 วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จำนวน 336 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อการถือศีลห้า แบบทดสอบวัดความรู้สึกผิดชอบ แบบทดสอบวัดวินัยในตนเอง แบบทดสอบวัดความเกรงใจ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึกผิดชอบ วินัยในตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

วรรณวิภา ทองงอก (2517) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนของนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลกที่ฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2516 จำนวน 310 คน ปรากฏว่าทัศนคติต่ออาชีพครู มีความสัมพันธ์ต่ำแต่เป็นบวกกับวินัยในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ในการสอน แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ส่วนวินัยในตนเองไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ในการสอนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ในการสอนของนิสิตชายและนิสิตหญิง พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่นิสิตชายมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านิสิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตที่มีผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จันทนา นนทิกร (2521) ได้วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของนักเรียนที่มีโอกาสศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคกลาง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจ รับราชการ รับจ้าง และเกษตรกร นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพธุรกิจ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกจากอาชีพที่กล่าวมาแล้ว

ประเสริฐ ทองประเจียด (2523) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน พบว่า ความสัมฤทธิผลในการเรียนนั้นเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างสูงกับสภาพแวดล้อมทางบ้าน เช่น อาชีพของบิดา มารดา

วิวัฒน์ อัศวาณิชย์ (2523) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 856 คน กลุ่มตัวอย่างที่นำมานี้เป็นนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย แบบทดสอบความซื่อสัตย์ แบบทดสอบวินัยในตนเอง ผลการศึกษาวิจัย พบว่า

1. วินัยในตนเองและความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เด็กที่ระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน แต่มีความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

3. เด็กเพศหญิงมีวินัยในตนเองและความซื่อสัตย์สูงกว่าเด็กเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เด็กที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

5. เด็กที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีวินัยในตนเองและความซื่อสัตย์ไม่แตกต่าง

6. เด็กที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีวินัยในตนเองและความซื่อสัตย์สูงกว่าเด็กที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. เด็กที่อยู่ในต่างจังหวัดมีวินัยในตนเองสูงกว่าเด็กที่อยู่ในกรุงเทพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

วิวาห์วัน มูลสถาน (2523) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีวินัยในตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 443 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบสอบถามความมีวินัยในตนเอง ผลการศึกษาพบว่า

1. วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กับจำนวนพี่น้อง ลำดับการเกิด สถานภาพสมรสของพ่อแม่ ระดับการศึกษาของพ่อแม่ และอาชีพของพ่อแม่อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. วินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลยส่งผลต่อการพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธันยา สุคนธ์ (2524) ได้วิจัยเรื่องอิทธิพลของเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอาชีพของผู้ปกครองที่มีต่อบุคลิกภาพด้านความต้องการของนักศึกษาในวิทยาลัยครูสงขลา ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีบุคลิกภาพด้านความต้องการ 15 ด้าน มีความแตกต่างระหว่างนักศึกษาชายกับหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 11 ด้าน โดยนักศึกษาหญิงมีบุคลิกภาพสูงกว่านักศึกษาชายในด้านความสำเร็จ การยอมรับ ความเป็นระเบียบวินัย และนักศึกษาชายสูงกว่านักศึกษาหญิงคือ ด้านความมีอำนาจ ความสนใจทางเพศ และความก้าวร้าว นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีบุคลิกภาพในด้านความเป็นระเบียบวินัยสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า

สุนารี เตชะโชควิวัฒน์ (2527) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง และศึกษาเปรียบเทียบเห็นว่า การอบรมเลี้ยงดู ผลสัมฤทธิ์

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน สถานภาพของนักเรียน และสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันของนักเรียนจะมีผลต่อวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองหรือไม่ โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยม 1–3 ของโรงเรียนเบญจมินทร์คอลเลจ และโรงเรียนปานะพันธ์วิทยา ผลการศึกษาพบว่า

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กับทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นักเรียนที่สถานภาพและสภาพครอบครัวแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. นักเรียนที่สภาพครอบครัวแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

11. นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

12. นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน ได้รับการอบรมเลี้ยงดูไม่แตกต่างกัน

โรจนา ศุขะพันธุ์ (2530) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร พบว่า คะแนนวินัยในตนเองโดยเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดอยู่ระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักศึกษาที่มีเพศ และระดับชั้นปีแตกต่างกัน พบว่า นักศึกษาชายและหญิง มีวินัยในตนเองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาหญิงมีวินัยในตนเองสูงกว่านักศึกษาชาย อีกทั้งหาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจำแนก

180191 371.26 ณ 349 ก 0

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ตามเพศ และระดับชั้นปี ในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและหญิง พบว่า วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและหญิงทั้งชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 พบว่าวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธนวัฒน์ พูลทอง (2532) ได้วิจัยเรื่องการหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า อาชีพผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรรณ ถาไชย (2545) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุการทำผิดวินัยของนักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง จังหวัดชลบุรี พบว่า นักเรียนที่ไม่ผิดวินัย ส่วนใหญ่อาชีพของบิดามารดาค้าขาย หรือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว ส่วนนักเรียนที่ผิดวินัย ส่วนใหญ่อาชีพของบิดารับราชการ และส่วนใหญ่อาชีพของมารดาค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว สภาพโดยรวมของนักเรียนที่ไม่ผิดวินัยและผิดวินัยส่วนใหญ่อาชีพของบิดา มารดา ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว และนักเรียนที่ไม่ทำผิดวินัย อาชีพของบิดาทำงานรัฐวิสาหกิจ

งานวิจัยในต่างประเทศ จากการศึกษาของ บารุค (Baruch,1949) พบว่า วินัยในตนเองจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และพบว่า ผู้นำต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบและมีความเชื่อมั่นในตนเอง วินัยทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบสุข

กลุค และเอเลียเนอร์ (Gluck & Eleanor, 1950) ศึกษาเปรียบเทียบเด็กเกเรกับเด็กไม่เกเรในเมืองบอสตัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์ต่าง ๆ ภายในครอบครัว อันได้แก่ ความมีระเบียบวินัย การอบรมสั่งสอน ความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตร และความสามัคคีในครอบครัว ซึ่งถ้าสิ่งเหล่านี้ไม่เหมาะสมแล้วโอกาสที่เด็กจะเกเรมีถึงร้อยละ 98 นั่นคือ เด็กจะไม่มีวินัยในตนเองสูงถึงร้อยละ 98

เซเวียคอฟ และฟริทซ์ (Sheviakov & Fritz, 1955) ได้ศึกษาประเภทของวินัยที่ปลูกฝังให้แก่เด็กว่าควรเป็นวินัยในตนเองมากกว่าที่จะเป็นวินัยที่อยู่บนรากฐานของการปฏิบัติตามคำสั่ง และให้ความเห็นต่อไปอีกว่า ควรเป็นเรื่องของความเต็มใจ ซึ่งมิใช่การกระทำตามคำสั่งหรือเพราะการลงโทษ นั่นคือ การปลูกฝังให้เกิดวินัยในตนเอง ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความชื่นชอบและความรักในอุดมคติ หรือการยึดมั่นในจุดมุ่งหมายที่ตนสร้างขึ้น

ออซูเบล (Ausubel, 1965) ได้ศึกษาพบว่า แบบของวินัยที่ได้ผลและมั่นคง ซึ่งเราต้องการให้เกิดในตัวเด็ก คือ วินัยในตนเองที่มีรากฐานมาจากการควบคุมภายในและภายนอกตนการควบคุม

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ภายในตนเอง เช่น การอบรมเลี้ยงดูอย่างสม่ำเสมอ สำหรับการบังคับการลงโทษ เป็นการควบคุมภายนอก จะช่วยปลูกฝังวินัยในตนเองได้เพียงเล็กน้อย

โคปรา (Chopra, 1967) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอาชีพของบิดากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโดยการสุ่มตัวอย่างทั้งจากโรงเรียนในเมือง และชนบท รวม 28 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,359 คน และให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบเพื่อใช้แทนคะแนนสติปัญญาของนักเรียน และคัดลอกคะแนนที่สอบร่วมกันในชั้นมัธยมศึกษาหาค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มอาชีพมีความสัมพันธ์กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในทางบวก และวิเคราะห์ค่าสถิติด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม โดยใช้คะแนนจากแบบสอบที่ใช้แทนสติปัญญา เป็นตัวแปรร่วม พบว่า ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มอาชีพที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เป็นการยืนยันว่า อาชีพของบิดา มารดาที่มีกลุ่มอาชีพต่างกันย่อมมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่างกันด้วย และมีความสัมพันธ์ในทางบวกกล่าวคือ นักเรียนที่มีบิดามารดามีอาชีพรับราชการหรือค้าขายจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบิดามารดาที่มีอาชีพรับจ้าง เป็นต้น

เจอซิลด์ (Jersild, 1968) ได้ศึกษาแรงผลักดันภายในตัวเด็กพบว่า บิดา มารดา มีอิทธิพลในการสร้างวินัยให้กับเด็ก และบิดา มารดาจะต้องไม่ตามใจเด็กจนเกินไป แต่จะต้องไม่เข้มงวดกวดขันจนเกินไป

ฮอฟแมน (Hoffman, 1970) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการฝึกวินัย 3 วิธี ได้แก่ การให้เหตุผล การปล่อยปละละเลย และการรวมอำนาจ ผลการศึกษาพบว่า บิดามารดาที่ฝึกวินัยเด็กโดยวิธีให้เหตุผลจะทำให้เด็กมีวินัยในตนเองสูงกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกวินัยจากมารดาโดยวิธีปล่อยปละละเลย และการรวมอำนาจ

เวลเคอร์ (Welker, 1972) ได้ศึกษาพบว่า พวกที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเองทั้งหญิงและชายจะมีสติมากกว่า ควบคุมอารมณ์ได้ดีกว่า มีความผิดปกติในการปรับตัวน้อยกว่า วิตกกังวล และพึ่งพาผู้อื่นน้อยกว่าพวกที่มีความเชื่ออำนาจภายนอก

ไบรอันท์ (Bryant, 1972) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนที่มีความเชื่อต่างกัน โดยให้ครูบรรยายลักษณะนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนกับนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตน กลุ่มละ 20 คน ครูอธิบายว่าเด็กที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนจะมีวินัยแห่งตนมากกว่า ปรับตัวได้ดีกว่า มีผลสัมฤทธิ์และมีความอดทนมากกว่าเด็กที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตน

นอกจากนี้ ไวสเฟลด์ (Weisfeld, 1974) ศึกษาแบบการคิดทางวินัยของเด็ก พบว่า บิดามารดามีแนวโน้มในการควบคุมแก่เด็กมากขึ้นเมื่อเด็กโตขึ้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าระดับอายุมีผลต่อวินัยในตนเอง หรือระดับชั้นเรียนต่างกันน่าจะทำให้เด็กมีวินัยในตนเองแตกต่างกันด้วย

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

จากทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเองดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า ความมีวินัยในตนเองเป็นคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ และเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้เยาวชนมีคุณสมบัติทางบุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยที่ดีงาม เป็นที่พึงปรารถนาของสังคม ทั้งยังมีความสัมพันธ์อย่างมากกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อีกทั้งยังจะส่งผลต่อหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ ซึ่งเกิดจากการมีวินัยในตนเอง

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University